

Neuromodulation Ryggmärgsstimulering- Baksträngstimulering SCS

Innehållsförteckning

Inledning	1
Riktlinjer för standardiserad vårdplan.....	2
Hud/vävnad.....	2
Nutrition	2
Kunskap/utveckling	3
Aktivitet	3
Referenser	3
Dokumenthistorik	3
Bilaga 1 SVP Standardiserade vårdplaner för Spinal Cord Stimulation SCS patienter som genomgår inläggning av SCS- system.....	4
KVÅ ABD30.....	4

Inledning

Följande kunskapsunderlag är avsedd att användas tillsammans med standardiserade vårdplaner för patienter som genomgår inläggning av Spinal Cord Stimulation, SCS. En elektrod placeras inne i ryggraden, epiduralrummet under lokalbedövning. Elektroden kopplas till en pulsgenerator som avger en svag elektrisk ström och stör smärtimpulserna i nervbanorna, i syfte att få smärtupplevelsen under kontroll och reducera användandet av opioider (1). Patienten kan själv reglera styrkan på stimuleringen via en fjärrkontroll. Ryggmärgsstimulering används bland annat vid svårbehandlad angina pectoris, vid smärta till följd av dålig cirkulation i benen (så kallad fönstertittarsjuka), vid ländryggssmärta och vid nervsmärta (2). Inte alla patienter upplever att ingreppet hjälper dem, men drygt 70 % upplever att en SCS höjer deras livskvalité (3).

På Samariterhemmet AS utförs dessa inläggningar främst vid långvariga smärttillstånd efter tidigare kirurgiska ingrepp eller smärtproblematik där per oral smärtlindring inte fungerar tillfredställande.

Den standardiserade vårdplanen tillsammans med kunskapsunderlaget ska ses som ett hjälpmedel och underlätta dokumentationsarbete samt effektivisera omvårdnaden.

Det finns två olika operationsköer för SCS-patienter, en för inläggning av den tillfälliga elektroden och en för permanent inläggning. Inläggning av SCS -test tar ca 30 minuter och efter ingreppet går patienten hem och utvärderar effekten i 7 dagar. Patienten går sedan till sin distriktssköterska och får elektroden borttagen och skickar tillbaka stimulatorn i ett vadderat kuvert som patienten får på avdelningen i samband med ingreppet.

Om patienten har haft god effekt av sin SCS ställs hen i kö för permanent inläggning. Har patienten inte haft önskad effekt av elektroden så behövs ingen ytterligare inläggning, då den tas bort av distriktssköterska.

För andra modifikationer eller justeringar av SCS:er, som batteribyten eller kabelbyten gäller samma vårdrutiner som för inläggning av permanent SCS. Dessa ingrepp utförs på Sammariterhemmet i lokalbedövning av ansvarig läkare och tar ca 1,5 timme. Inga blodprover, blodgruppering, BAS, EKG eller narkosbedömning behövs om inte särskilt ordinerat. Vid mer komplicerade fall där det kan vara nödvändigt att utföra en laminektomi, utförs ingreppet av neurokirurg på neurokirurgen.

Riktlinjer för standardiserad vårdplan

Hud/vävnad

För att minska risken för postoperativa komplikationer skall alla patienter duscha med klorhexidintvål (descutan/hibiscrub) två gånger inför inläggningen, en gång på kvällen innan och på operationsdagens morgon.

- **Test SCS:** Patienten kommer till avdelningen operationsdagens morgon såvida de ej har lång resväg. De ska ha duschat med klorhexidintvål hemma kvällen innan (inhandlas av patienten själv på apoteket) samt på operationsdagens morgon. De ska ha en vanlig patientskjorta. Smycken, smink och nagellack skall avlägsnas. (Bilaga 2)
- **Permanentinläggning SCS/batteribyte:** Sedvanlig preoperativa-operationsförberedelser. Dusch med klorhexidintvål och operations-kläder kvällen före op. och operationsdagens morgon (de som kommer in samma morgon ska ha duschat med klorhexidintvål x 2 hemma, vilket de själva köper på från apoteket). Smycken, smink och nagellack skall avlägsnas. (Bilaga 1)

För att minska risken för infektioner och blödningar efter ingreppet är det också viktigt att inspektera förbandet inför utskrivning.

- **Test SCS:** Förbandet skall inspekteras av personal inför utskrivning. Patienterna får e-recept på antibiotika av operatör som de kan hämta ut själva. (Bilaga 2)
- **Permanentinläggning SCS/batteribyte:** Förbandet inspekteras innan utskrivning. Patienten är suturerad med resorberbara suturer. Skyddande förband ska sitta 7-10 dagar post-operativt. (Bilaga 1)

Nutrition

Testinläggningen görs i lokalanestesi, så patienterna får äta och dricka fritt innan och efter ingreppet. Patienterna som skall få permanenta system kommer fastande från hemmet. De ska ha fastat i minst 6 timmar före ingreppet, men får dricka klar dryck fram till 2 timmar innan. Efter ingreppet får alla patienter äta och dricka fritt per os.

Kunskap/utveckling

Alla patienter som genomgår inläggning av ryggmärgsstimulator (SCS) skall skrivas in i Cosmic av ansvarig sjuksköterska och ID-märkas. För permanentinläggning gäller dessutom:

- Kirurgsignatur fylls i av kirurg på operationssalen.

På operation tas en bild av systemet vilken sen används vid den eventuella permanenta SCS-inläggningen. Denna bild arkiveras av operationspersonal.

- Efter ingreppet stannar patienterna på avdelningen tills ansvarig personal (vid testinläggning) eller ansvarig läkare (vid permanentinläggning) talat med dem.

Aktivitet

Alla patienter har fri mobilisering före och efter inläggning av SCS, både vid test- och vid permanentinläggning.

Referenser

1. Arcidicono, Pat. (2006). Using a spinal cord stimulator to ease chronic pain. *Nursing*2006, volume 36, no 8. p18-19.
2. www.spinecenter.se 2009-10-27
3. Manca, A, et al. (2008). Quality of life, resource consumption and costs of spinal cord stimulations versus conventional medical management in neurophatic pain patients with failed back surgery syndrome (PROCESS trial). *European Journal of Pain*, no 12, p1047-1058.

Dokumenthistorik

Författare: Sara Björk, Anna Wennerström

Reviderat av: Maria Westerberg

Reviderat datum: 2022-07-05

Bilaga 1 SVP Standardiserade vårdplaner för Spinal Cord Stimulation SCS patienter som genomgår inläggning av SCS- system.

KVÅ ABD30

Vårdbehov Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.	Kval. ind.	Mål Anges som standardtext	Åtgärder/Behandling Anges som standardtext.	Resultat eller Utförd åtgärd Kan anges som fasta val, vanligen enval. Ange om Flerval.	Utvärdering Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
SCS Spinal Cord Stimulation permanent preop och postop					
Åtgärder före operation		Väl förberedd enligt kunskapsunderlag		Målet uppfyllt Målet ej uppfyllt p.g.a. av	Utvärdering
			Skötsel Dusch med Klorhexidintvål x2 enligt Vårdrutin, Vårdhygien	Informerad Dusch 1 utförd Dusch 2 utförd	LUL lista Resultat
			Skötsel Fasta enligt kunskapsunderlag Neurokirurgi allmän pre och post	Påbörjat	Resultat
Åtgärder efter operation		Optimalt övervakad och informerad enligt kunskapsunderlag		Målet uppfyllt Målet ej uppfyllt på grund av	Utvärdering
			Skötsel Får äta fritt efter ingrepp	Utfört	Resultat
			Information Samtal med SCS-personal inför utskrivning.	Utfört Fått muntlig information Fått skriftlig information	Resultat

Vårdbehov Analys, problembeskrivning, omvårdnadsdiagnos anges som standardtext.	Kval. ind.	Mål Anges som standardtext	Åtgärder/Behandling Anges som standardtext.	Resultat eller Utförd åtgärd Kan anges som fasta val, vanligen enval. Ange om Flerval.	Utvärdering Kan anges som fasta val på mål. Åtgärder/behandling fritext.
			Muntlig samt skriftlig information.	Oförmögen att tillgodogöra sig information	
			Speciell omvårdnad Inspektion av förband av SCS-personal inför utskrivning	Utfört	Resultat
			Speciell omvårdnad Prestesitäckning av smärtområdet	Täcker hela området Täcker del av området	Neurolista Resultat